

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 11884
Sayı: 11884

22034

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorunun T.C. İçişleri Bakanı Muammer GÜLER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İktüzüğünün 96. maddeleri gereğince saygıyla arz ederim. 12.04.2013

Ayşe Eser DANIŞOĞLU

CHP İstanbul Milletvekili

Kolluk kuvvetlerinin toplumsal gösteri ve protestolar karşısında kullandığı biber gazının içeriğini sormuş olduğumuz 7/13361 esas numaralı soru önergemize Bakanlığınız tarafından verilen cevapta göz yaşartıcı gazların içeriğinde "OC" ve "CS" bileşenlerinin bulunduğu ifade edilmiştir. Aynı cevapta, "bu gaz mühimmatlarıyla ilgili 27/03/2003 tarihinde İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Farmakoloji ve Klinik Farmakoloji Ana Bilim Dalı tarafından verilen raporda 'Biber gazları ve tozlarının insan sağlığı üzerindeki etkilerinin hiçbirinin kalıcı olmadığı' belirtilmiştir" açıklaması yer almaktadır.

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Farmakoloji ve Klinik Farmakoloji Ana Bilim Dalı yetkililerinin 17 /08/2012 tarihinde Hürriyet Gazetesi'nde yayınlanan açıklamalarından, Bakanlığınızın referans verdiği belgenin bir rapor değil bilim insanlarının yazılı görüşü olduğu anlaşılmaktadır. Yetkililer ek olarak 2007 yılında Bakanlığınıza daha detaylı bir yazılı görüş sunduklarını da ifade etmiştir. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Farmakoloji ve Klinik Farmakoloji Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Ali Yağız Üresin, Bakanlığa verilen her iki görüşten de kullanılan gazın insan sağlığına zararının olmayacağı anlamının çıkarılamayacağını, biber gazının sadece boğazda yanma ve gözde yaşarma biçimindeki lokal etkileri ile ilgili olarak "kalıcı bir hasara neden olmaz" açıklamasının yapıldığını belirtmiştir. Ayrıca açıklamada 2007 yılında yazılan son görüşün temel alınması gerektiği vurgulanmıştır. Bu görüşün içeriğinde, kullanılan gazın astımlı hastalarda, kalp hastalarında önemli zararlara neden olabileceği ancak bu konuda bilimsel bir rapor hazırlamanın gerekli çalışmalar yapılmadan mümkün olmayacağı, rapora yönelik çalışmalarda biber gazını insanlara sıkarak test etmek gerektiği, dolayısıyla bilimsel etik anlamında böyle bir çalışma yapılamayacağı belirtilmiştir.

Ayrıca konu ile ilgili Türk Tabipler Birliği'nin hazırlamış olduğu Kimyasal Silahlar Gösteri Kontrol Ajanları raporuna göre, biber gazının içeriği kadar kullanılan biber gazı spreyinin konsantrasyonu ve

220561

yakıcılık değeri, kullanılan çözücü ve spreyin püskürtücü gücü de önemlidir. Bakanlığınız tarafından verilen cevapta bu bağlamda bilgilendirme mevcut değildir.

Biber gazının orantısız ve kesintisiz olarak uygulanması önemli tıbbi sonuçlar yaratmaktadır. Ayrıca TTB'nin raporunda, Avrupa İşkence'nin ve Kötü Muamelenin Önlenmesi Komitesi raporuna referans verilerek, biber gazının potansiyel olarak tehlikeli bir madde olduğu ve kapalı alanlarda kullanılmaması gerektiği, açık havada kullanılması konusunda da çekincelerin olduğu, ancak istisnai olarak kullanılabileceği, bu durumda da kişilerin korunmasına yönelik güvencelerin alınması gerekliliği belirtilmiştir.

Türkiye'de son yıllarda toplumsal gösteri ve protestolarda yoğun ve kesintisiz biber gazı kullanımı artmıştır. Mayıs 2011 tarihinde bronşit hastası Metin Lokumcu'nun, Mayıs 2012 tarihinde astım hastası Çayan Birben'in sıkılan gaz nedeniyle hayatlarını kaybetmesi biber gazının yansıtıldığı gibi zararsız olmadığını ispatı olmuştur. Nisan 2013 tarihinde Silivri'deki duruşma sırasında alanda bulunan bir hekimin beyanına göre, biber gazından etkilenen bir vatandaş kalp krizi geçirmiş, oluşan kargaşadan ötürü ambulansın hastaya ulaşması gecikmiştir.

Bu bağlamda:

- 1.Bakanlığınız tarafından soru önergemize verilen cevapta, İstanbul Üniversitesi Farmakoloji ve Klinik Farmakoloji Ana Bilim Dalı Başkanlığı'nın 27/3/2003 tarihli raporuna referans verilerek , biber gazının insan sağlığı üzerinde kalıcı etkisi olmadığı belirtilmiştir. Diğer yandan, aynı Ana Bilim Dalı, bunun bir rapor olmadığını, yazılı görüş olduğunu ve bu görüşten Bakanlığınızın ilettiği gibi "insan sağlığına zararları yoktur" anlamının çıkarılamayacağını ifade etmiştir. Bu açıdan Bakanlığınızın verilen görüşün sonuçlarını farklı yansıttığı anlaşılmaktadır. Biber gazı kullanımının neden olduğu olumsuz ve vahim sonuçlar düşünüldüğünde, Bakanlığınızın kullanılan gazın zararsızlığı konusundaki görüşü hangi bilimsel çalışmalara dayandırılmaktadır?
- 2.Her muhalif gösteride şiddetli biçimde kullanılan ve çevredeki tüm canlılara açıkça zarar veren biber gazının sadece istisnai durumlarda kullanılması için bir düzenleme yapılması düşünülmekte midir?
- 3.Kullanılan biber gazının konsantrasyonu ve yakıcılık değeri nedir?
4. Kullanılan biber gazı spreyinin çözücü maddesi nedir?
- 5.Kullanılan spreyin püskürtücü gücü nedir?